

Aika 07.04.2025, klo 17:00

Paikka Kaupungintalo, kaupunginvaltuuston istuntosali

Käsiteltävät asiat

§ 36 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 37 Pöytäkirjan tarkastus

§ 38 Eron myöntäminen Mika Marttiselle keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä ja uuden varajäsenen valitseminen

§ 39 Hallintosäännön muuttaminen rakentamislain vaatimalla tavalla

§ 40 Luonterin rantayleiskaavan muutos, Siikasaari

§ 41 Asemakaavan muutosehdotus 1. kaupunginosan (Savilahti) / Porrassalmenkatu 29

§ 42 Lentotason kentän ja yleisalueiden huollon traktori, lisämäärärahaesitys

§ 43 Valtuustoaloite: Mikkeliäisten arjen kustannukset kuriin

§ 44 Valtuustoaloite: Toisen asteen opintojen maksuttomuus Mikkeliissä

§ 45 Valtuustoaloite: Nuorten maksuton toinen aste Mikkeliissä säilytettävä

§ 46 Valtuustoaloite: Mikkelin kaupungin torjuttava maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttaminen

Osallistujat

Oskari Valtola, puheenjohtaja
Petri Pekonen, 1. varapuheenjohtaja
Minna Pöntinen, 2. varapuheenjohtaja
Ari Liikanen, sihteeri
Eero Aho
Liisa Ahonen
Paavo Barck
Mervi Eskelinen
Kerttu Hakala
Raimo Heinänen
Marita Hokkanen
Kati Häkkinen
Jukka Härkönen
Katriina Janhunen
Jatta Juhola
Sami Järvinen
Markku Kakriainen
Pertti Karhunen
Heli Kauppinen
Jouko Kervinen
Anu M Kokkonen
Soile Kuitunen
Suvi Kähkönen-Valtola
Jarmo Lautamäki
Raine Lehkonen
Jussi Marttinen
Mika Marttinen
Olli Miettinen
Sami Nalli
Katriina Noponen
Heikki Nykänen
Jenni Oksanen
Kirsi Olkkonen
Antti Pakarinen
Jukka Pöyry
Pekka Pöyry
Anna Reponen
Juha Ropponen
Risto Rouhiainen
Armi Salo-Oksa
Jani Sensio
Arto Seppälä
Pirjo Siiskonen
Tomi Sikanen
Mali Soininen
Jaana Strandman
Jarno Strengell
Satu Taavitsainen
Petri Tikkanen

Jenni Tissari
Hannu Tullinen
Pirkko Valtola
Juha Vuori
Jaakko Väänänen
Heidi Hänninen, viestintä- ja markkinointipäällikkö
Aki Kauranen, strategia- ja kehityspäällikkö
Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja
Annaliisa Leinonen, kaupunginlakimies
Petri Mattila, henkilöstöjohtaja
Sebastian Niemeläinen
Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja
Olivia Salminen
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja
Tiia Tamlander, talousjohtaja
Toivo Tiihonen
Mikko Tuovinen, viestintäsuunnittelija

§ 36

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty valtuutetuille ja julkaistu kaupungin yleisessä tietoverkossa 2.4.2025.

Lisäksi kokouskutsu on julkaistu Mikkelin Kaupunkilehdessä 2.4.2025.

§ 37

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan valtuutetut Katriina Noponen ja Minna Pöntinen. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Kaupunginhallitus, § 124, 24.03.2025
Kaupunginvaltuusto, § 38, 07.04.2025

§ 38

Eron myöntäminen Mika Marttiselle keskusvaalilautakunnan varajäsensyydestä ja uuden varajäsenen valitseminen

MliDno-2021-2452

Kaupunginhallitus, 24.03.2025, § 124

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen, hallintojohtaja, ari.liikanen@mikkeli.fi

Mika Marttinen on lähettänyt 15.3.2025 eropyynnön keskusvaalilautakunnan varajäsensyydestä. Syynä esteellisyys: ehdokkuus alue- ja kuntavaaleissa.

Keskusvaalilautakunnan kokoonpano toimikaudella 2021-2025 on seuraava:

Varsinaiset jäsenet:

1. Nalle Velling, lippukuntakoordinaattori, PJ
2. Tarmo Pajunen, tietoliikenneteknikko, eläkkeellä
3. Sami Järvinen, työkyylähettiläs
4. Vesa Himanen, herastuomari
5. Helena Kauppinen, opettaja, eläkeläinen, VPJ

Varajäsenet siinä järjestyksessä kuin heidät kutsutaan kokoukseen:

1. Hannele Väliaho, eläkeläinen
2. Mika Marttinen, yrittäjä
3. (Atte Kilpinen, koneenkäyttäjä, pääluottamusmies*) Aatu Kilpinen, opiskelija
(*kirjoitusvirheen korjaaminen 25.8.2021 hallintolaki 51 §)
4. Päivi Härkönen, pesulavastaava
5. Outi Kauria, varatuomari, mökkiyrittäjä

Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsi puheenjohtajaksi Nalle Vellingin ja varapuheenjohtajaksi Helena Kauppisen.

Ehdotus

Esittelijä: Pekka Pöyry, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää Mika Marttiselle hänen pyytämänsä eron keskusvaalilautakunnan varajäsensyydestä ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto myöntää Mika Marttiselle hänen pyytämänsä eron keskusvaalilautakunnan varajäsenyydestä ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi

Eropyynnön jättänyt, valittu varajäsen, luottamushenkilörekisterinhoitaja, Meidän IT ja talous Oy/palkanlaskenta

Kaupunginhallitus, § 100, 17.03.2025
Kaupunginvaltuusto, § 39, 07.04.2025

§ 39

Hallintosäännön muuttaminen rakentamislain vaatimalla tavalla

MliDno-2024-1319

Kaupunginhallitus, 17.03.2025, § 100

Valmistelijat / lisätiedot:

Juha Ruuth, hallintopäällikkö, juha.ruuth@mikkeli.fi

Liitteet

- 1 Liite Kh 17.3.2025 Hallintosäännön päivitys rakentamislain johdosta, muutokset merkittyinä
- 2 Liite Kh 17.3.2025 Hallintosäännön pykälät 29 ja 30 päivitettyinä

Vuoden 2025 alussa voimaan tullut rakentamislaki edellyttää joitakin muutoksia myös kaupungin hallintosääntöön. Toimivaltuuksia ei muuteta, mutta hallintosäännön määräykset tulee muuttaa uuden lain terminologiaa ja tarkempaa tehtävien määrittäystä vastaaviksi. Näitä muutoksia ei ollut mahdollista päättää vielä joulukuussa 2024, jolloin hallintosääntöä päivitettiin edellisen kerran. Uuden rakentamislain viimeisimmät muutokset hyväksyttiin eduskunnassa vasta 19.12.2024 ja tuolloin muutettiin myös eräitä toimivaltuuksiin liittyviä pykäläiä.

Aiemmat viittaukset maankäyttö- ja rakennuslakiin muutetaan koskemaan rakentamislakia ja alueidenkäyttölakia, johon maankäyttö- ja rakennuslain voimaan jääneet osat nyt kuuluvat. Maankäyttö- ja rakennuslaki joudutaan tietyissä määräyksissä pitämään myös mukana, koska ennen 1.1.2025 vireille tulleet asiat käsitellään loppuun asti vanhan lain mukaisesti.

Muuten muutokset koskevat kaupunkikehityslautakunnan alaisen lupa- ja valvontajaoston erityistä toimivaltaa (hallintosäännön § 30). Rakentamislainsäädännössä on useissa pykälissä käytetty aiemmasta poiketen ilmaisua "kunta päättää", jolloin hallintosäännössä on määrättävä, mikä toimielin tuota kunnan päätösvaltaa käyttää. Joissakin uuden lain pykälissä on toimivalta määrätty suoraan rakennusvalvontaviranomaiselle. Asiallisesti toimivaltaa ei esitetä nyt muutettavaksi, mutta kun uudessa laissa tehtävät ja toimivaltuudet on jaettu aiempaan pienempiin osiin, on myös hallintosäännön pykäläiä täsmennettävä vastaavalla tavalla.

Eräiden lupien nimiä on uudessa laissa muutettu ja ne tulee kirjata myös hallintosääntöön uudessa muodossa. Vanhat nimetkin joudutaan tässä vaiheessa säilyttämään tekstissä, koska ennen 1.1.2025 vireille tulleissa lupa-asioissa käytetään aiemman lain mukaisia termejä. Aiemmat rakennuslupa ja toimenpidelupa ovat uudessa laissa rakentamislupia. Rakentamislupa voidaan jakaa kahteen osaan, jolloin voidaan ensin hakea sijoittamislupa ja myönteisen päätöksen jälkeen lupa varsinaiseen rakennushankkeen toteuttamiseen. Poikkeamislupia on jatkossa useita eri tyyppisiä. Poikkeamislupaa voidaan tarvita myös sellaisessa tilanteessa, jossa itse rakennus ei kokonsa puolesta tarvitse rakentamislupaa, mutta rakentamisessa

halutaan poiketa esimerkiksi kaavamääräyksistä. Suunnittelutarveratkaisua ei enää uudessa laissa mainita, mutta sekin joudutaan toistaiseksi terminä säilyttämään mukana.

Käytännössä toimivalta lupa-asioissa on delegoitu palvelualueen toimintasäännössä viranhaltijoille, jotta lupaprosessiin ei tule viivettä toimielinten kokousaikataulujen takia. Oikaisuvaatimukset sekä pakkokeinoasiat käsitellään jatkossakin lupa- ja valvontajaostossa.

Nämä hallintosäännön määräykset on syytä määrätä tulemaan voimaan heti, jotta vältetään mahdolliset ristiriitaisuudet rakentamislain määräysten kanssa käsiteltäessä uusia lupahakemuksia.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että hallintosääntöä muutetaan edellä esitetyillä muutoksilla ja muutokset tulevat voimaan heti.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 07.04.2025, § 39

Liitteet

1 Liite Kv 7.4.2025 Hallintosäännön päivitys rakentamislain johdosta, muutokset merkittyinä

2 Liite Kv 7.4.2025 Hallintosäännön pykälät 29 ja 30 päivitettyinä

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että hallintosääntöä muutetaan edellä esitetyillä muutoksilla ja muutokset tulevat voimaan heti.

Tiedoksi

Asumisen ja toimintaympäristön, konserni- ja elinvoimapalveluiden ja sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueiden tulosalueet, hallintopalvelut/toimistosihteri

Kaupunkikehityslautakunta, § 64, 11.06.2024

Kaupunginhallitus, § 188, 17.06.2024

Kaupunginhallitus, § 101, 17.03.2025

Kaupunginvaltuusto, § 40, 07.04.2025

§ 40

Luonterin rantayleiskaavan muutos, Siikasaari

MliDno-2023-2329

Kaupunkikehityslautakunta, 11.06.2024, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Frosti, kaavoitusinsinööri, minna.frosti@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kkltk 11.6.2024 Siikasaari ryk muutos

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -yksikkö lähettää otsikossa mainitun 20. päivänä toukokuuta 2024 päivätyn rantayleiskaavan muutosehdotuksen kaupunkikehityslautakunnan käsiteltäväksi.

Kaavamuutoksen on laatinut FCG Oy kaupungin aloitteesta.

Suunnittelualueella on voimassa 10.6.1996 hyväksytty ja 12.6.1998 vahvistettu Luonterin rantayleiskaava. Suunnittelu koskee Anttolan Siikasaaren kaikkia tiloja: 491-487-2-100, 491-487-2-1, 491-487-2-142, 491-487-2-212, 491-487-2-214, 491-487-2-226, 491-487-2-227, 491-487-2-229, 491-487-2-230, 491-487-2-231, 491-487-2-232, 491-487-2-233, 491-487-2-234, 491-487-2-235, 491-487-2-236, 491-487-2-237, 491-487-2-238, 491-487-2-239, 491-487-2-240 ja 491-487-2-246.

Kaavamuutos on tullut vireille 13.6.2023 päivätyllä kirjeellä, jonka liitteenä on ollut osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) sekä kaavaluonnos olivat nähtävillä 13.6. - 15.8.2023 välisen ajan. Kaavaluonnoksesta antoivat lausunnon Etelä-Savon ELY -keskus, Etelä-Savon maakuntaliitto ja Järvi-Suomen energia. Yksityisten kirjallisia mielipiteitä saapui määräaikaan mennessä kaksi.

Alla esitetty tiivistetyt lausuntojen ja mielipiteiden sisältö sekä kaavan laatijan vastineet niihin.

Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunnon mukaan korttelialueiden yhtenäisyys hajautuu hiukan ja yhtenäisen vapaan rantaviivan osuus vähenee. Kaava-alueen kokonaisuus huomion ottaen rakentamisesta vapaan rantaviivan väheneminen ei ole oleellinen. Luontoselvityksen yhteydessä ei ole arvioitu vaikutuksia saimaannorppaan. Vaikutusten arviointi saimaannorppaan tulee tehdä kortteleissa tapahtuvien muutosten osalta. Rakennuspaikkojen siirtoja ei tulisi tehdä ilman asianmukaista vaikutusten arviointia. Koska rakentamisaikakohtaisessa rakentamisen määrässä ja mm. rakennusten sijoittelussa lienee tarkoitus noudattaa kunnan rakennusjärjestyksen määräyksiä, on se syytä lisätä kaavakartan yleismääräyksiin. Luontoselvitys tulee liittää osaksi kaava-asiakirjoja.

Vastine: Vapaan rantaviiva vähenee noin 300 metriä. Tämä johtuu rakentamisalueiden laajennuksesta useamman rakennuspaikan kohdalla. Rakennuspaikkakohtaisesti

laajennukset ovat pieniä ja kokonaisuus huomioon ottaen vaikutus on vähäinen. Kaavan luonnosvaiheen jälkeen on tehty erillinen saimaannorppaan kohdistuvien vaikutusten arviointi. Vaikutusten arviointi on erillisenä liitteenä ja se on tarkoitettu vain viranomaiskäyttöön. Luontoselvitys lisätään kaavaselostuksen liitteeksi.

Rakennusjärjestyksen määräyksiä tulee noudattaa ilman erillistä kaavamääräystä, joten tällaisen määräyksen lisäämistä ei nähdä tarpeellisena.

Etelä-Savon maakuntaliitto toteaa lausunnossaan, että valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (Neitvuoren maisemat) tulee huomioida suunnittelun yhteydessä.

Vastine: Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on otettu huomioon suunnittelussa. Kaavamuutosalue sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Neitvuoren lakialueella on kuuluisa näköalapaikka, josta aukeaa noin 180 asteen näköala lounaaseen ympäröivään järvi- ja mäkimaisemaan. Siikasaaren alue sijoittuu Neitvuoren itäpuolelle, jonne myös avautuu osittain maisemia. Kaavan mahdollistama vapaa-ajan asuntojen rakentaminen näkyy avautumassa kaukomaisemassa vain vähäisesti. Suhteessa voimassa olevaan kaavaan tehtävien muutosten vaikutus maisemaan on vähäinen.

Järvi-Suomen Energia Oy:n lausunnossa todetaan, että Järvi-Suomen Energia Oy: Rantayleiskaavan muutosalueella kulkee 1kV ja 0,4kV ilmajohtoverkkoa. Mikäli rantayleiskaavan muutos aiheuttaa muutoksia olemassa olevaan sähkönjakeluverkkoon esim. siirto tai suojaustarpeita, kustannuksista vastaa työn tilaaja.

Vastine: Merkitään tiedoksi

Yksityishenkilöiden mielipiteet: Yksityishenkilöiltä on saapunut palautetta kirjallisesti sekä suullisesti. Palaute on liittynyt yksittäisiin rakennuspaikkoihin sekä lisärakennuspaikkojen toiveisiin.

Vastine: Esitetyt rakennuspaikkojen vähäiset siirrot ja vähäiset laajennukset on pystytty osoittamaan kaavassa. Kaavan rakennuspaikkamitoitusta ei ole muutettu kaavamuutoksen yhteydessä, joten uusia rakennuspaikkoja kaavassa ei ole voitu osoittaa.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy alustavasti Luonterin rantayleiskaavan muutoksen Anttolan Siikasaarella em. tiloilla, asettaa sen julkisesti nähtäville ja pyytää siitä lausunnot rakennusvalvonnalta, Mikkelin seudun ympäristöpalveluilta, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja Etelä-Savon pelastuslaitokselta.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Minna Frosti, kaavoitusinsinööri, minna.frosti@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 17.6.2024 Luonterin rantayleiskaavan muutos Siikasaari

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy alustavasti Luonterin rantayleiskaavan muutoksen Anttolan Siikasaarella em. tiloilla, asettaa sen julkisesti nähtäville ja pyytää siitä lausunnot rakennusvalvonnalta, Mikkelin seudun ympäristöpalveluilta, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja Etelä-Savon pelastuslaitokselta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 17.03.2025, § 101

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Frosti, kaavoitusinsinööri, minna.frosti@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 17.3.2025 Siikasaari royk muutos

Kaavaehdotus oli nähtävillä 26.6.-12.8.2024. Kaavaehdotuksesta saatiin lausunto Etelä-Savon pelastuslaitokselta sekä Etelä-Savon ELY-keskukselta. Etelä-Savon pelastuslaitoksella ei ollut huomautettavaa kaavamuutoksesta. Muistutuksia ei jätetty.

Etelä-Savon ELY-keskus otti kantaa Siikasaaren itäosassa sijaitsevan tilan rakennuspaikan siirtoon.

Kaavaehdotuksessa rakennuspaikkaa oli siirretty voimassa olevan kaavan mukaisesta rakennuspaikasta itään, jolloin se olisi sijoittunut lähemmäs vuonna 2008 todettua norpan makuupesää. Rakennuspaikan siirto voisi aiheuttaa häiriötä, mikä voitaisiin nähdä saimaannorpan levähdyspaikan heikentämisenä.

Vastine:

Lausunnon saamisen jälkeen maanomistaja on käynyt keskusteluja rakennuspaikan siirrosta ELY-keskuksen kanssa. Käytyjen keskustelujen perusteella rakennuspaikka on säilytetty voimassa olleen kaavan mukaisella paikalla ja sen rakennuspaikan rajoja on laajennettu vain vähäisesti. Esitetylle vähäiselle rakennuspaikan laajentamiselle on saatu ELY-keskuksen hyväksyntä.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Luonterin rantayleiskaavan muutoksen Siikasaarella koskien tiloja 491-487-2-100, 491-487-2-1, 491-487-2-142, 491-487-2-212, 491-487-2-214, 491-487-2-226, 491-487-2-227, 491-487-

2-229, 491-487-2-230, 491-487-2-231, 491-487-2-232, 491-487-2-233, 491-487-2-234, 491-487-2-235, 491-487-2-236, 491-487-2-237, 491-487-2-238, 491-487-2-239, 491-487-2-240 ja 491-487-2-246.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 07.04.2025, § 40

Liitteet

1 Liite Kv 7.4.2025 Luonterin rantayleiskaavan muutos Siikasaari

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Luonterin rantayleiskaavan muutoksen Siikasaarella koskien tiloja 491-487-2-100, 491-487-2-1, 491-487-2-142, 491-487-2-212, 491-487-2-214, 491-487-2-226, 491-487-2-227, 491-487-2-229, 491-487-2-230, 491-487-2-231, 491-487-2-232, 491-487-2-233, 491-487-2-234, 491-487-2-235, 491-487-2-236, 491-487-2-237, 491-487-2-238, 491-487-2-239, 491-487-2-240 ja 491-487-2-246.

Tiedoksi

Etelä-Savon Ely-keskus

Kaupunkikehityslautakunta, § 115,05.11.2024

Kaupunginhallitus, § 304,18.11.2024

Kaupunginhallitus, § 133,31.03.2025

Kaupunginvaltuusto, § 41, 07.04.2025

§ 41

Asemakaavan muutosehdotus 1. kaupunginosan (Savilahti) / Porrassalmenkatu 29

MliDno-2023-381

Kaupunkikehityslautakunta, 05.11.2024, § 115

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinen, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kkltk 5.11.2024 Asemakaavan muutos Porrassalmenkatu

Maankäyttö- ja kaupunkirakenneyksikkö lähettää otsikossa 15 päivänä lokakuuta 2024 päivätyn asemakaavanmuutoksen kaupunkikehityslautakunnan käsiteltäväksi.

Asemakaavan muutosehdotus koskee 1. kaupunginosan (Savilahti) korttelin osaa 1 tonttia 65.

Suunnittelualan kuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Mikkelin ydinkeskustassa. Alueella ja sen ympäristössä on keskustan palveluita, kuten kauppoja ja ravintoloita, asuntoja sekä Mikkelin keskussairaala. Suunnittelualan vieressä sijaitsee Kirkkopuisto ja noin 200 metrin etäisyydellä Mikkelin rautatieasema.

Suunnittelualan kokonaispinta-ala 2 410 m².

Kaavalle asetetut tavoitteet

Asemakaavan suunnittelussa tavoitteena on ollut sovittaa uudet 6 ja 8 kerroksiset rakennukset Porrassalmenkadun puolella paikallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Porrassalmen korkea katujulkisivu. Sovittaminen on toteutettu rakennuksen massoittelua ohjaavilla merkinnöillä ja rakentamistapaa ohjaavilla määräyksillä.

Tavoitteena on, että vähintään Porrassalmenkadun puoleisen rakennuksen 1. kerrokseen sijoittuisi liiketilaa, toimistoja tai palveluita, mutta toimintojen keskinäisiä suhteita ei ole rajattu kaavamääräyksillä.

Hankkeen käynnistäminen ja kaavaprosessi

Maanomistaja on tehnyt kaavoitusaloitteen 6.2.2023 ja asemakaavan muutos on käynnistetty Mikkelin kaupungin kaavoitusryhmän päätöksellä 7.2.2023. Asemakaavan muutos on tullut vireille 17.5.2023 ja siitä laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 17.5 - 16.6.2023. OAS:sta saatiin 4 lausuntoa Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ESAELY), Savonlinnan museolta, Etelä-Savon pelastuslaitokselta, ESE-verkko Oy:ltä.

Asemakaavan muutosluonnos oli nähtävillä 5.6. – 5.8.2024 välisenä aikana. Luonnoksesta jätettiin 6 mielipidettä ja lausuntoa. Lausuntojen ja mielipiteiden perusteella asemakaavan muutokseen on laadittu täydennyksiä visualisointeihin ja havainnekuvamateriaalia varjostusvaikutuksista.

Kaavaratkaisun sisältö

Asemakaavan muutoksella suunnittelualueen käyttötarkoitus muutetaan liikerakennusten korttelialueesta (AL) keskustatoimintojen alueeksi (C). Muutos mahdollistaa aikaisempaa monipuolisempien toimintojen sijoittamisen alueelle. Tontin rakennusoikeus kasvaa 3380 kerrosneliömetristä 5600 kerrosneliömetriin.

Porrassalmenkadun puolella rakennus on 6-kerroksinen, kuten viereisetkin rakennukset, ja vajaa seitsemäs kerros tulee toteuttaa sisäänvedettynä. Näin saavutetaan mahdollisimman yhtenäinen räystäslinja naapurirakennuksen kanssa. Tontin takaosaan kaava mahdollistaa enintään 8-kerroksisen rakennuksen rakentamisen. Autopaikat on sijoitettu pääasiassa pihakannen alle.

Kaavamääräyksen mukaan suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että uudisrakennusten julkisivut rakennusaineen, mittasuhteiden, pintojen ja värityksen suhteen sopeutuvat ympäristöönsä.

Asemakaava-alueen pinta-ala on 2410 m² ja rakennusoikeus 5600 k-m². Tontitehokkuudeksi muodostuu näin $e=2,32$.

Autopaikkoja on rakennettava toteuttavaa kerrosalaa kohti 1 ap /150 k-m² asuintilat. Toimisto-, liike- ja myymälätilat 1 ap / 50 k-m².

Pyöräpaikkoja on rakennettava toteutettavaa kerrosalaa kohti seuraavasti 1 pp / 30 k-m². Toimisto-, liike- ja myymälätilat 1 pp / 100 k-m².

Asemakaavan muutoksen yhteydessä laaditaan maankäyttösopimus.

Asemakaavan muutosehdotuksen kaavakartta on selostuksen liitteenä 8.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy alustavasti 1. kaupunginosan (Savilahti) korttelia 1 tonttia 64, koskevan asemakaavan muutosehdotuksen (Porrassalmenkatu 29), asettaa sen julkisesti nähtävillä sekä pyytää siitä viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Riihisaari – Savonlinnan museo, Mikkelin Vesilaitos, Etelä-Savon pelastuslaitos, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut, Mikkeli-Seura ry, asukasyhdistykset, Etelä-Savon Energia Oy, Mikkelin yrittäjät ry. teleoperaattorit, Infra-aluepalvelut sekä rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut - yksiköiltä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kalle Räinen, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 18.11.2024 Asemakaavan muutosehdotus Porrassalmenkatu

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy alustavasti 1. kaupunginosan (Savilahti) korttelia 1 tonttia 64, koskevan asemakaavan muutosehdotuksen (Porrassalmenkatu 29), asettaa sen julkisesti nähtäville sekä pyytää siitä viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Riihisaari – Savonlinnan museo, Mikkelin Vesilaitos, Etelä-Savon pelastuslaitos, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut, Mikkeli-Seura ry, asukas yhdistykset, Etelä-Savon Energia Oy, Mikkelin yrittäjät ry. teleoperaattorit, Infra-aluepalvelut sekä rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut -yksiköiltä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että asemakaavapäällikkö Kalle Räinen selosti asiaa kaupunginhallitukselle ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus, 31.03.2025, § 133

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinen, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 31.3.2025 Asemakaavan muutos Porrassalmenkatu

Maankäyttö- ja kaupunkirakenneyksikkö lähettää otsikossa mainitun 17. päivänä maaliskuuta 2025 päivätyn asemakaavamuutoksen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Asemakaavan muutos koskee 1. kaupunginosan (Savilahti) korttelin osaa 1 tonttia 65.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut nähtävillä 27.11.2024 –10.1.2025. Ehdotuksesta saatiin 5 lausuntoa ja 1 muistutus.

Lausunnot jättivät Etelä-Savon pelastuslaitos, ESE – Verkko Oy, Savonlinnan museo, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskus.

Lausuntojen pohjalta asemakaavakarttaan ja kaavaselostukseen on tehty vähäisiä muutoksia ja täydennyksiä. Kaavakartalle on lisätty määräys julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan korkeusasemasta ja korkeus sovitetaan viereisen rakennuksen vastaavaan korkoon. Ilmastovaikutusten arviointia täydennettiin Ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslistan avulla.

Muutokset ja lisäykset ovat sellaisia, että ne eivät vaadi Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32 §:n mukaista uudelleen nähtäville asettamista.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy 1. kaupunginosan (Savilahti) korttelia 1 tonttia 65, koskevan asemakaavan muutosehdotuksen (Porrassalmenkatu 29).

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä täydensi päätösehdotustaan siten, että maankäyttösopimusluonnos, joka allekirjoitetaan ennen kaupunginvaltuuston käsittelyä liitetään pöytäkirjan liitteeksi.

Esittelijän täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Merkitään, että kaupunkikehitysjohtaja Jouni Riihelä selosti asiaa kaupunginhallitukselle.

Kaupunginvaltuusto, 07.04.2025, § 41

Liitteet

1 Liite Kv 7.4.2025 Asemakaavan muutos Porrassalmenkatu 29

2 Liite Kv 7.4.2025 Maankäyttösopimus, Kiinteistö Oy Mikkelin Porrassalmenkatu 29, luonnos 5.11.2024

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy 1. kaupunginosan (Savilahti) korttelia 1 tonttia 65, koskevan asemakaavan muutosehdotuksen (Porrassalmenkatu 29).

Tiedoksi

Etelä-Savon Ely-keskus, muistutuksen jättänyt

Kaupunkikehityslautakunta, § 37, 18.03.2025

Kaupunginhallitus, § 131, 31.03.2025

Kaupunginvaltuusto, § 42, 07.04.2025

§ 42

Lentoaseman kentän ja yleisalueiden huollon traktori, lisämäärärahaesitys

MliDno-2025-239

Kaupunkikehityslautakunta, 18.03.2025, § 37

Valmistelijat / lisätiedot:

Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja, Jouni.Riihela@mikkeli.fi

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) myöntää valtionavustusta Finavian lentoasemaverkoston ulkopuolisten lentopaikkojen ylläpitoon ja kehittämiseen. Traficom tekee päätökset valtionavustusta saavista hakijoista vuosittain hakemusten sisällön ja lukumäärän perusteella. Avustusta myönnetään jaettavissa olevan määrärahan puitteissa sellaisille hakijoille, joiden hakemus täyttää hakukriteerit ja sellaisiin kustannuksiin, jotka parhaiten toteuttavat haun tavoitteita.

Traficom on myöntänyt Mikkelin kaupungille valtionavustusta lentoaseman investointikustannuksiin yhteensä 105.000 euroa. Avustettava investointi on lentoaseman kentän ja yleisalueiden huollon traktori. Investointi tulee toteuttaa viimeistään 31.5.2025 mennessä. Jos hankkeen toteutuneet kustannukset jäävät suunniteltua pienemmiksi, valtionavustuksen kokonaismäärä on kuitenkin enintään 75 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.

Traktori hankitaan täydentämään ja varmentamaan lentoaseman talvikunnossapitokalustoa. Lentoaseman auras kalusto eli kaksi Sisu merkkistä kuorma-autoa ovat vuosimallia 1985 sekä yksi kauhakuormaaja, jolla kuljetetaan linkoa, on vuosimallia 1988. Ne on hankittu 1990 luvun alussa Mikkelin lentoasemalle Ilmailulaitoksen lentoasemilta niiden uusiessa kalustoaan. Kuorma-autot ovat 40 vuotta vanhoja ja kauhakuormaaja 37 vuotta vanha. Kiitotien talvikunnossapitoon tarkoitettu auras kalusto soveltuu kiitotielle mutta huonosti pienempien sekä päällystämättömien alueiden talvikunnossapitoon. Viime vuosina lentoaseman kesäkunnossapitoon on käytetty vuokrattua traktoria, josta on aiheutunut vuosittain 5.000–10.000 euron vuokratkustannukset. Nykyinen kuorma-autokalusto sekä kauhakuormaaja eivät sovellu lentoaseman kesäaikaiseen kunnossapitoon niittoon, raivaukseen ja tasaustöihin.

Avustuksen kohteena olevan traktorin arvioitu hankintahinta on 140.000 euroa. Lentoasemalle on vuoden 2025 talousarviossa varattu investointituloihin 30.000 euron määräraha ja investointimenoihin 100.000 euron määräraha. Traktorin hankinnan toteuttamiseksi haetaan lisämäärärahaa tuloihin 105.000 euroa ja menoihin 140.000 euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että investointiohjelmaan vuodelle 2025 myönnetään

projekttille 29401 Lentoaseman investointeja varten tuloihin 105.000 euron lisämääräraha ja menoihin 140.000 euron lisämääräraha.

Menojen lisämääräraha esitetään katettavaksi investointiohjelman sisällä siirtämällä projektilta 10003 Satamalahden kehittäminen (sis. Veturitallinlahti, Puhistamo) (TA 700.000 euroa) 140.000 euroa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 31.03.2025, § 131

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että investointiohjelmaan vuodelle 2025 myönnetään projekttille 29401 Lentoaseman investointeja varten tuloihin 105.000 euron lisämääräraha ja menoihin 140.000 euron lisämääräraha.

Menojen lisämääräraha esitetään katettavaksi investointiohjelman sisällä siirtämällä projektilta 10003 Satamalahden kehittäminen (sis. Veturitallinlahti, Puhistamo) (TA 700.000 euroa) 140.000 euroa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksesta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 07.04.2025, § 42

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että investointiohjelmaan vuodelle 2025 myönnetään projekttille 29401 Lentoaseman investointeja varten tuloihin 105.000 euron lisämääräraha ja menoihin 140.000 euron lisämääräraha.

Menojen lisämääräraha esitetään katettavaksi investointiohjelman sisällä siirtämällä projektilta 10003 Satamalahden kehittäminen (sis. Veturitallinlahti, Puhistamo) (TA 700.000 euroa) 140.000 euroa.

Tiedoksi

Talospalvelut, Meidän IT ja talous Oy/kirjanpito

Kaupunginvaltuusto, § 143, 11.12.2023

Kaupunginhallitus, § 6, 08.01.2024

Kaupunginhallitus, § 110, 17.03.2025

Kaupunginvaltuusto, § 43, 07.04.2025

§ 43

Valtuustoaloite: Mikkeliäisten arjen kustannukset kuriin

MliDno-2023-4176

Kaupunginvaltuusto, 11.12.2023, § 143

Valtuutettu Jaana Strandman esitti 11.12.2023 Perussuomalaisten valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteena otsikkoasiasta seuraavaa:

"Arjen kustannukset ovat kohonneet kaupunkimme asukkailla. Mikkeli on tuloveroprosentillaan Suomen kunnista kovin verottaja. Lisäksi olemme kaupunkina eri hallintokunnissa tehneet päätöksiä erilaisten arjen kustannuksien lisäämiseksi ja nostamiseksi. Näistä mainittakoon mm. Tonttivuokrien korotukset, hulevesimaksut.

Esitys: Esitämme, että Mikkelin kaupunki selvittää kokonaisvaltaisesti asukkaidensa ne arjen kustannukset, jotka mikkeliäiset veronmaksajat maksavat kaupungin päättämällä maksuilla. Lisäksi esitämme, että Mikkeli ryhtyy toimenpiteisiin asukkaiden arjen kustannuksien hillitsemiseksi.

Mikkelissä 11.12.2023

Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Jaana Strandman
Raimo Heinänen

Kirsi Olkkonen, Petri Pekonen, Pekka Pöyry,
Laura Hämäläinen, Anu Kokkonen, Jussi Marttinen,
Satu Taavitsainen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Merkitään, että kiinteistöjohtaja Jarkko Hyttinen ja maankäyttöjohtaja Topiantti Äikäs poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus, 08.01.2024, § 6

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen valmisteltavaksi.

Edelleen kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään toukokuussa 2024.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 17.03.2025, § 110

Valmistelijat / lisätiedot:

Janne Skott, taloussuunnittelupäällikkö, janne.skott@mikkeli.fi

11.12.2023 § 143 tehdyssä valtuustoaloitteessa esitettiin, että kaupunki selvittää kokonaisvaltaisesti asukkaidensa arjen kustannukset ja ryhtyy toimenpiteisiin asukkaiden arjen kustannusten hillitsemiseksi.

Kaikkien kuntien tavoin myös mikkeliiläiset osallistuvat kaupungin tuottamien palveluiden rahoittamiseen eri tavoin. Kaupunginvaltuusto päättää kaupungissa käytettävistä tulo- ja kiinteistöveroprosenteista. Lisäksi kuntalaisilta perittävien erilaisten maksujen määrä perustuu kunnan toimielinten oman toimivaltansa puitteissa tekemiin päätöksiin.

Kuntalaiset maksavat niin sanottuina arjen kuluina kaupungille erilaisia maksuja käyttäessään kaupungin tarjoamia palveluita ja infrastruktuuria. Näitä voivat olla esimerkiksi tonttien vuokrat, kaupungin omistamien tilojen vuokrat, vesimaksut, jäteveden käsittelymaksut, pysäköintimaksut, päivähoitomaksut, joukkoliikenneliput, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden pääsyliput ja niin edelleen.

Mikkelin kaupunki tarkastelee vuosittain kaikkia kustannuseriä sekä niiden kattamiseksi edellytettäviä tuloja talousarvioprosessissa. Kustannukset muodostuvat sen mukaisina, minkä laajuisina ja tasoisina eri palveluita päätetään tarjota. Kustannukset on katettava verotulojen ja valtionsouuksien lisäksi toiminnasta saatavilla tuotoilla, jotta kaupungin kokonaistulot ja kokonaismenot ovat tasapainossa. Näin ollen kulujen kattamiseksi lautakunnille asetetaan myös tulotavoitteet, joihin lautakuntien alaisen toiminnan tulee yltyä. Palveluista veloitettavat hinnat määritellään lähtökohtaisesti sen mukaisesti, että tavoitteisiin on mahdollista päästä.

Matalammat arkikustannukset lisääisivät kaupunkilaisten ostovoimaa ja sen myötä edistäisivät elinvoimaa ja hyvinvointia. Asia ei kuitenkaan ole täysin yksipuolinen, sillä samalla on myös huomioitava, että hyvinvointia lisäävien palveluiden tuottaminen ja elinvoiman kehittymistä edistävä työ edellyttävät myös niiden vaatiman rahoituksen varmistamista kaupungin toimesta. Kaupungin taloudessa on kyse on mahdollisimman suotuisan ja vakaan tasapainotilan hakemisesta menot, tulot, palvelut, sekä pitkäaikainen taloudellinen kehitys huomioiden.

Asian tarkastelu ei myöskään rajoitu pelkästään Mikkelin omiin käsiin. Nykyisessä toimintaympäristössä on edelleen useita epävarmuutta ja kustannuspaineita aiheuttavia tekijöitä. Geopoliittiset ja kansainväliseen kauppaan liittyvät jännitteet voivat vaikuttaa nopeastikin yhteiskuntaan ja muun muassa palvelujen tuottamisen kustannustasoon. Valtionosuusuudistus on kesken, ja myös työllisyyspalvelujen uudistamisen todelliset tulevat vaikutukset kuntien kulurakenteeseen ovat vielä näkemättä.

Kuntalaisten, luottamushenkilöiden sekä viranhaltijoiden yhteinen tahto oletettavasti puoltaisi verojen ja muiden maksujen madaltamista, mutta viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tulee toimia vastuullisesti kunnan taloudellisesta vakaudesta huolehtimiseksi. Talousarvio vuodelle 2025 laadittiin yli 5 miljoonaa euroa

alijäämäiseksi, ja talousarviovaiheessa keskusteluissa nousi vahvasti esiin yleinen poliittinen näkemys siitä, että 2025 on Mikkelin viimeinen alijäämäinen talousarvio. Tämän tavoittelemiseksi ei talouden tilanne ei tällä hetkellä mahdollista tulokertymän pienenemistä, eli realistisia ja kestäviä mahdollisuuksia aloitteessa mainittujen arjen kustannusten madaltamiseksi ei tällä hetkellä ole. Mikäli talouden kehitys saavuttaa tavoitellulla tavalla pysyvän tasapainon tulevaisuudessa, voi tämä tarjota paremman liikkumavaran esimerkiksi verokannan ja palveluista perittävien maksujen tarkastelulle.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi konserni- ja elinvoimapalveluiden vastauksen Perussuomalaisten valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 07.04.2025, § 43

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi konserni- ja elinvoimapalveluiden vastauksen Perussuomalaisten valtuustoryhmän ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Kaupunginvaltuusto, § 41, 22.04.2024

Kaupunginhallitus, § 148, 13.05.2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 34, 20.03.2025

Kaupunginhallitus, § 138, 31.03.2025

Kaupunginvaltuusto, § 44, 07.04.2025

§ 44

Valtuustoaloite: Toisen asteen opintojen maksuttomuus Mikkelissä

MliDno-2024-1566

Kaupunginvaltuusto, 22.04.2024, § 41

Valtuutettu Heli Kauppinen esitti 22.4.2024 Vihreiden valtuustoryhmän valtuustoaloitteena otsikkoasiasta seuraavaa:

"Toisen asteen opintojen maksuttomuus oppivelvollisuutta suorittaville tuli voimaan vuonna 2021. Suomen hallitus on kehysriihessään viime viikolla tuonut julki esityksen, että jatkossa maksuttomuus päättyy sen kalenterivuoden jälkeen, kun oppivelvollinen on täyttänyt 18 vuotta.

Tämä tarkoittaa, että käytännössä kaikki lukiolaiset ja merkittävä osa ammatillisen toisen asteen opiskelijoista joutuvat maksamaan opinnoistaan ennen kuin ne on suoritettu loppuun. Kustannuksia tulee heille muun muassa oppimateriaaleista, välineistä ja lukiolaisille myös ylioppilaskirjoitusten kokeista.

Toteutuessaan muutos tulee lisäämään nuorten eriarvoisuutta. Koska maksullisuus on sidottu oppivelvollisen ikään, se koskettaa erityisesti heitä, jotka ovat aloittaneet peruskoulun myöhemmin, kerranneet jonkun luokan tai käyneet valmentavan koulutuksen (esim. tuva) ennen toisen asteen opintoja. Nämä sinänsä hyvin tavalliset opintopolut ovat saattaneet johtua esimerkiksi oppimisvaikeuksista, vakavista sairauksista tai siitä, että kielitaitoa on pitänyt harjoitella, jos nuori on esimerkiksi muuttanut Suomeen muualta kesken koulupolkunsa.

Maksullisuus tulee siis vaikeuttamaan tai jopa estämään nimenomaan jo ennestään haavoittuvimmassa asemassa olevien ihmisryhmien opintoja. Myös vuoden loppupuolella syntyneet menevät usein vuotta myöhemmin kouluun, joten jo syntymähetki voi vaikuttaa tähän eriarvoistavasti. Jo nyt on havaittu, että moni nuori lopettaa toisen asteen opinnot täytettyään 18 vuotta. Maksullisuus ei ainakaan pienennä tuota prosenttia.

Nuoruuteen kuuluu luonnollisesti myös se, että aina ensimmäiseksi valittu opiskeluvaihtoehto ei olekaan se oma. Kaavailtu maksullisuus lisää stressiä siitä, että opinnot on suoritettava kokonaan siinä oppilaitoksessa ja sillä linjalla, jossa on aloittanut, vaikka se ei tuntuisi enää sopivalta vaihtoehdolta. Se myös lisää painetta valmistua mahdollisimman nopeasti, vaikka jo nyt nuorilla on paljon haasteita jaksamisen kanssa.

Maksullisuuden muuttuminen kesken toisen asteen opintojen tulee rasittamaan myös koulujen henkilökuntaa, joka ennestäänkin on lujilla. Siitä aiheutuu ylimääräistä työtä sekä materiaalien ja niiden hankintojen hallinnoinnin vuoksi, että epäilemättä myös opiskelijoiden ohjauksessa, kun nuoret joutuvat pohtimaan, riittävätkö omat tai vanhempien varat opintojen jatkamiseen.

Toisen asteen koulutuksen oppimateriaalien ja välineiden maksullisuus on lopulta koulutuksen järjestäjän päätettävissä, riippumatta hallituksen päätöksistä. Me allekirjoittaneet esitämme, että Mikkeli varautuu talousarviovalmistelun osana huolehtimaan, että kaupungin omistamissa toisen asteen oppilaitoksissa maksuttomuus toteutuu jatkossakin kaikille nuorille, jotka suorittavat loppuun oppivelvollisuuden aikana aloittamaansa tutkintoa. Tämä ei saa vähentää muuta koulutusbudjettia vaan on huomioitava maamme hallituksen toimista mahdollisesti koituvana lisäkustannuksena. Mikäli maksuttomuus ei toteudu, on valmisteltava keinot, joilla puututaan opintojen keskeyttämisen tai aloittamatta jättämisen riskiin niiden kohdalla, joilla se maksujen takia on suurin.

Mikkelissä 22.4.2024

Heli Kauppinen, Katriina Janhunen, Jarmo Lautamäki,
Nina Jussi-Pekka, Minna Pöntinen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 13.05.2024, § 148

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään syyskuussa 2024.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 20.03.2025, § 34

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori, marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

Petteri Orpon hallitus tiedotti 16.4.2024, että se aikoo rajata oppivelvollisten maksuttomat oppimateriaalit ja ylioppilaskokeet sekä koulumatkatuen sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18 vuotta. Opiskelijat, vanhemmat ja lukuisat muut tahot toivat tämän jälkeen esille, miten vahingollisia seurauksia maksuttoman toisen asteen perumisella voisi olla. Lukiolaisten Liitto järjesti valtakunnallisen lukiolaisten ulosmarssin oppitunneilta torstaina 25.4.2024. Ulosmarssiin osallistui yli 40 000 lukiolaista – myös Mikkelin lukiosta. Laaja mielenilmaus oli vastalause hallituksen esitykselle romuttaa maksuton toinen aste.

Hallitus perui syksyllä 2024 koulutusleikkauksen, jossa toisen asteen opiskelijoiden opiskelun maksuttomuus rajoitettaisiin 18 ikävuoteen. Toisen asteen koulutuksen säästöt päätettiin kohdistaa hankerahoitukseen ja ammatillisen koulutuksen strategiarahoitukseen.

Voimassaolevan oppivelvollisuuslain mukaan oppivelvollisuuden tavoitteena on turvata kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys sekä edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti. Lisäksi oppivelvollisuuden tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja lasten ja nuorten hyvinvointia.

Maksuton toisen asteen koulutus mahdollistaa sen, että kaikilla nuorilla on yhtäläiset mahdollisuudet jatkaa opintojaan peruskoulun jälkeen riippumatta heidän perheensä taloudellisesta tilanteesta. Toisen asteen opinnot maksavat opiskelijalle jopa 2500–3000 euroa lukukaudessa oppimateriaalien, välineiden ja muiden kustannusten vuoksi. Kustannusten määrä vaihtelee riippuen opiskelijan valitsemasta koulutusalaista ja opinnoista tarvittavasta oppimateriaalista ja muista välineistä. Jos nämä kustannukset siirrettäisiin perheille, pienituloiset perheet voisivat joutua valitsemaan lastensa koulutuksen ja muiden välttämättömien menojen, kuten asumisen ja ruoan, välillä.

Maksuttomuuden rajaamisella 18 ikävuoteen saavutettava säästö on kaupungille minimaalinen. Kesken opintojen tapahtuva oppimateriaalin, tietokoneiden ja esimerkiksi sähköisten lisenssien pois kerääminen opiskelijoilta olisi haasteellista toteuttaa käytännössä ja lisäisi oppilaitoksen henkilöstön työmäärää.

Valtuustoaloitteessa todetaan nuoruuteen liittyvistä haasteista mm. opintojen suorittamiseen liittyvä stressi ja opiskelupaikan vaihtamisen vaikeudet nuoren tulevaisuuden toiveen muuttuessa. Opintojen suorittamiseen liittyen maksuttomien ylioppilastutkinnon kokeiden rajaaminen ohjaisi yhä useamman kirjoittamaan kokeita entistä aikaisemmin, esimerkiksi toisen vuoden keväällä. Nuori saattaisi siis ryhtyä suorittamaan ylioppilastutkinnon kokeita, vaikka hän ei olisi siihen vielä henkisesti valmis. Ylioppilastutkinto tulee suorittaa kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana.

Opiskelupaikan vaihtaminen alalta toiselle saattaisi jäädä tekemättä, mikäli nuorella tai hänen perheellään ei olisi riittäviä taloudellisia resursseja uuden koulutuksen loppuun saattamiseksi.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että opintojen maksullisuus ei ainakaan pienennä riskiä keskeyttää toisen asteen koulutus. Keskeyttämisvaarassa olisivat erityisesti ne nuoret, jotka ovat jo lähtökohtaisesti haastavammassa asemassa. Tämä saattaisi johtaa nuorten syrjäytymiseen, pitkäaikaiseen työttömyyteen ja suurempaan riippuvuuteen sosiaaliturvasta.

Nykyisellään maksuton toisen asteen koulutus edesauttaa sitä, että jokaisella nuorella on mahdollisuus kehittää osaamistaan ja edetä valitsemallaan uralla henkilökohtaisten suunnitelmien ja aikataulun mukaisesti. Maksuton toisen asteen koulutus on keskeinen perusta yhdenvertaisuuden, osaavan työvoiman ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin turvaamiselle.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 31.03.2025, § 138

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori, marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen Vihreiden valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 07.04.2025, § 44

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen Vihreiden valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Kaupunginvaltuusto, § 40, 22.04.2024

Kaupunginhallitus, § 147, 13.05.2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 35, 20.03.2025

Kaupunginhallitus, § 139, 31.03.2025

Kaupunginvaltuusto, § 45, 07.04.2025

§ 45

Valtuustoaloite: Nuorten maksuton toinen aste Mikkeliissä säilytettävä

MliDno-2024-1565

Kaupunginvaltuusto, 22.04.2024, § 40

Valtuutettu Satu Taavitsainen ym. esittivät 22.4.2024 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Me allekirjoittaneet esitämme, että Mikkelin kaupunki valmistellessaan vuoden 2025 talousarviota, säilyttää toisen asteen koulutuksen maksuttomana, siitä huolimatta, että maan hallitus kaavailee maksuttoman toisen asteen koulutuksen heikentämistä. On tärkeää, että Mikkelin kaupunki ei lopeta maksutonta koulutusta päättymään kaavailtuun 18 vuoden ikään, vaan jatkaa nykyisen lainsäädännön mukaisesti maksuttomuutta 20 vuoden ikään asti.

Mikkelin kaupungille maksuton toinen aste tuo vetovoimaa nuorten ja lapsiperheiden näkökulmasta. Nuorten kouluttaminen on investointi tulevaisuuteen. Koulutus antaa nuorille työkalut, joilla he voivat rakentaa itselleen vakaan ja menestyksekkään elämän, sekä tukea yhteiskunnan kehittymistä. Siksi on keskeisen tärkeää, että ensimmäisen toisen asteen tutkinnon suorittaminen on opiskelijalle maksutonta sen kalenterivuoden loppuun, jona opiskelija täyttää 20 vuotta. Tämä ei ainoastaan vahvista taloutta luomalla korkeampaa osaamista, vaan myös edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta tarjoamalla kaikille yhtäläiset mahdollisuudet menestyä. Koulutuksesta leikkaaminen riskeeraa paitsi yksittäisten nuorten tulevaisuuden, myös koko kansakunnan tulevaisuuden. Tästä syystä jokainen euro, jonka panostamme nuorten koulutukseen, on arvokas sijoitus, joka maksaa itsensä moninkertaisesti takaisin.

Me allekirjoittaneet esitämme lisäksi, että Mikkelin kaupunki tekee edunvalvontaa ja vaikuttamistoimia nuorten puolesta, jotta oppivelvollisuuslakia ei muutettaisi, vaan nykyinen lainsäädäntö säilyisi voimassa. Jos ikäraja alennetaan 20 vuodesta 18 vuoteen, asettaa se neljässä vuodessa valmistuvat, kuten erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat, vammaiset nuoret, kilpaurheilijat nuoret äärimmäisen haasteelliseen ja epäoikeudenmukaiseen asemaan. Nuorilla voi olla taustallaan myös terveydellisiä haasteita, joiden vuoksi toisen asteen koulutuksen aloittaminen on tapahtunut myöhemmin kuin tavanomaisesti. Pääsääntöisesti neljässä vuodessa lukion tai ammatillisen koulutuksen käyvät ovat kirjoittaessaan / valmistuessaan 20-vuotiaita, kolmessa vuodessa 19-vuotiaita. Päätöksen seurauksena opintojen keskeyttämiset nousisivat ja yhteiskunnan rahat valuvat hukkaan, kun ensimmäiset kaksi vuotta koulutetaan nuoria maksuttomasti ja juuri valmistumisen kynnyksellä nuoret joutuvat keskeyttämään opintonsa rahan puutteen vuoksi.

Nuorten hyvinvoinnin ei tulisi olla neuvottelun aihe. On väärin, että nuoret joutuvat kärsimään lyhytnäköisistä taloudellisista päätöksistä. Mikkelin on omalta osaltaan löydettävä ratkaisuja, jotka tukevat ja edistävät nuorten hyvinvointia ja tulevaisuuden

mahdollisuuksia sen sijaan, että heikennämme niitä. Mikkelin kaupunki säilyttäessään maksuttomuuden 20 vuoteen saakka kuuntelee nuoria ja heidän tarpeitaan, eikä käännä selkäänsä tulevaisuuden sukupolville.

Mikkelissä 22.4.2024

Satu Taavitsainen (Liike Nyt)

Hannu Tullinen, Jenni Tissari, Anne Hujala,
Jarno Strengell"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 13.05.2024, § 147

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään syyskuussa 2024.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 20.03.2025, § 35

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori, marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

Petteri Orpon hallitus tiedotti 16.4.2024, että se aikoo rajata oppivelvollisten maksuttomat oppimateriaalit ja ylioppilaskokeet sekä koulumatkatuen sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18 vuotta. Opiskelijat, vanhemmat ja lukuisat muut tahot toivat tämän jälkeen esille, miten vahingollisia seurauksia maksuttoman toisen asteen perumisella voisi olla. Lukiolaisten Liitto järjesti valtakunnallisen lukiolaisten ulosmarssin oppitunneilta torstaina 25.4.2024. Ulosmarssiin osallistui yli 40 000 lukiolaista – myös Mikkelin lukiosta. Laaja mielenilmaus oli vastalause hallituksen esitykselle romuttaa maksuton toinen aste.

Hallitus perui syksyllä 2024 koulutusleikkauksen, jossa toisen asteen opiskelijoiden opiskelun maksuttomuus rajoitettaisiin 18 ikävuoteen. Toisen asteen koulutuksen säästöt päätettiin kohdistaa hankerahoitukseen ja ammatillisen koulutuksen strategiarahoitukseen.

Voimassaolevan oppivelvollisuuslain mukaan oppivelvollisuuden tavoitteena on turvata kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys sekä edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti. Lisäksi oppivelvollisuuden tavoitteena on nostaa koulutus- ja

osaamistasoa, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja lasten ja nuorten hyvinvointia.

Valtuustoaloitteessa korostetaan nuoren yhtäläisiä mahdollisuuksia edetä valitsemallaan koulupolulla ja myöhemmin tulevaisuudessa valitsemallaan uralla riippumatta perheen sosioekonomisesta taustasta tai nuoren henkilökohtaisista ominaisuuksista.

Maksuton toisen asteen koulutus mahdollistaa sen, että kaikilla nuorilla on yhtäläiset mahdollisuudet jatkaa opintojaan peruskoulun jälkeen riippumatta heidän perheensä taloudellisesta tilanteesta. Toisen asteen opinnot maksavat opiskelijaa kohden jopa 2500–3000 euroa lukukaudessa oppimateriaalien, välineiden ja muiden kustannusten vuoksi. Kustannusten määrä vaihtelee riippuen opiskelijan valitsemasta koulutusalaista ja opinnoissa tarvittavasta oppimateriaalista ja muista välineistä. Jos nämä kustannukset siirrettäisiin perheille, pienituloiset perheet voisivat joutua valitsemaan lastensa koulutuksen ja muiden välttämättömien menojen, kuten asumisen ja ruoan, välillä.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että opintojen maksullisuus lisäisi opintojen keskeyttämistä. Keskeyttämisvaarassa olisivat erityisesti ne nuoret, jotka ovat jo lähtökohtaisesti haastavammassa asemassa. Tämä saattaisi johtaa nuorten syrjäytymiseen ja haasteisiin vakaan tulevaisuuden rakentamisessa.

Nykyisellään maksuton toisen asteen koulutus edesauttaa sitä, että jokaisella nuorella on mahdollisuus kehittää osaamistaan ja edetä valitsemallaan uralla henkilökohtaisten suunnitelmien ja aikataulun mukaisesti. Aiempaa useammin nuoret suorittavat lukion neljässä vuodessa. Taustalla voi olla valtuustoaloitteessakin mainittuja seikkoja kuten terveydelliset haasteet tai erityisen tuen tarve. Toisen asteen maksuton koulutus mahdollistaa yksilöllisen opinto-ohjelman ja opintojen loppuun suorittamisen myös haasteellisessa asemassa oleville nuorille. Maksuton toisen asteen koulutus on keskeinen perusta yhdenvertaisuuden, osaavan työvoiman ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin turvaamiselle.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 31.03.2025, § 139

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori, marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen valtuutettu Satu Taavitsaisen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta koouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 07.04.2025, § 45

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen valtuutettu Satu Taavitsaisen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Kaupunginvaltuusto, § 39,22.04.2024

Kaupunginhallitus, § 146,13.05.2024

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 36,20.03.2025

Kaupunginhallitus, § 140,31.03.2025

Kaupunginvaltuusto, § 46, 07.04.2025

§ 46

Valtuustoaloite: Mikkelin kaupungin torjuttava maksuttoman toisen asteen koulutuksen romuttaminen

MliDno-2024-1564

Kaupunginvaltuusto, 22.04.2024, § 39

Valtuutettu Arto Seppälä esitti 22.4.2024 Mikkelin puolesta SDP valtuustoryhmän valtuustoaloitteena otsikkoasiasta seuraavaa:

"Orpon hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä useista merkittävistä suomalaisen hyvinvointivaltion heikennyksistä. Erityisen haitallinen leikkaus on koulutuksen järjestäjäkin koskettava päätös rajoittaa toisen asteen opiskelijoiden maksuttomia oppimateriaaleja ja ylioppilastutkintomaksuja sen vuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 18 vuotta.

Maan hallituksen päätös romuttaa maksuttoman ja yhdenvertaisen mahdollisuuden suorittaa toisen asteen koulutus. Toimenpiteellä tavoitellaan vain 12 miljoonan euron vuosittaista säästöä valtakunnallisesti, mutta toteutuessaan se lisää nuorten ja perheiden eriarvoisuutta. Vuoden 2022 Lukiolaisbarometrin mukaan maksuttomien oppimateriaalien tarjoaminen on lisännyt lukiokoulutukseen hakeutumista erityisesti niiden opiskelijoiden kohdalla, joiden vanhemmista kumpikaan ei ole korkeakoulutettu, vähintään toinen vanhemmista on työtön tai joiden äidinkieli ei ole suomi. Toiseen asteen tutkinnon suorittamisella on myös selvä vaikutus myöhempään sijoittumiseen työmarkkinoille. Hallituksen esitys kohdistuu siis nimenomaisesti jo valmiiksi heikommassa asemassa oleviin nuoriin ja perheisiin lisäten eriarvoisuutta kaikkialla Suomessa. Päätetyllä koulutusleikkauksella saavuttaisiin vain minimaalista julkisen talouden säästöä ja se lisäisi nuorten eriarvoisuutta sekä kaventaisi vähintään osan nuorista tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Säästö on Mikkelin kaupungin näkökulmasta toteuttamiskelvoton. Esimerkiksi oppikirjojen, erilaisten opetusvälineiden ja tietokoneiden sekä työvälineiden, -asujen ja -aineiden pois kerääminen opiskelijoilta on arkijärjen vastaista ja erittäin haastavaa toteuttaa. Se myös lisäisi jo entisestään kuormittuneen opetushenkilöstön työkuormaa. Pahimmassa tapauksessa oppimateriaalien maksullisuudella olisi myös vaikutusta opinnoissa menestymiseen ja tutkinnon valmistumiseen. Vaihtoehtoisesti lukuisten pienten laskujen ym. maksujen laskuttaminen nuorilta opiskelijoilta aiheuttaa lisää hallintotaakkaa sekä -kuluja kunnille.

Mikkelin kaupungin kasvuohjelmassa olemme sitoutuneet nuorten unelmakaupunkina kehittämään Mikkeliä vetovoimaiseksi opiskelukaupungiksi. Jossa opiskelijat kiinnittyvät opintojen aikana paikkakunnalle ja sen yrityksiin. Toteutuessaan hallituksen esitys romuttaa Mikkelin nuorten unelmakaupunki päätöksen.

Valtuutetuille kuuluvaa aloiteoikeutta käyttäen valtuustoryhmä esittää, että:

1) Mikkelin kaupungin edunvalvonnan tavoitteeksi asetetaan valtioon vaikuttaminen, jotta päätetty koulutusleikkaus perutaan asian jatkovalmistelussa yllä mainituilla perusteilla.

2) Mikkelin kaupunki päättää selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksen.

22.4.2024 Mikkelissä

SDP Mikkelin puolesta valtuustoryhmä

Arto Seppälä, Paavo Barck, Hannu Tullinen,
Jatta Juhola, Jaana Vartiainen, Enrique Tessieri,
Petri Tikkanen, Jarno Strengell, Jenni Tissari"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 13.05.2024, § 146

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään syyskuussa 2024.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 20.03.2025, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori, marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

Petteri Orpon hallitus tiedotti 16.4.2024, että se aikoo rajata oppivelvollisten maksuttomat oppimateriaalit ja ylioppilaskokeet sekä koulumatkatuen sen kalenterivuoden loppuun, jonka kuluessa opiskelija täyttää 18 vuotta. Opiskelijat, vanhemmat ja lukuisat muut tahot toivat tämän jälkeen esille, miten vahingollisia seurauksia maksuttoman toisen asteen perumisella voisi olla. Lukiolaisten Liitto järjesti valtakunnallisen lukiolaisten ulosmarssin oppitunneilta torstaina 25.4.2024. Ulosmarssiin osallistui yli 40 000 lukiolaista – myös Mikkelin lukiosta. Laaja mielenilmaus oli vastalause hallituksen esitykselle romuttaa maksuton toinen aste.

Hallitus on perunut syksyllä 2024 koulutusleikkauksen, jossa toisen asteen opiskelijoiden opiskelun maksuttomuus rajoitettaisiin 18 ikävuoteen. Toisen asteen koulutuksen säästöt päätettiin kohdistaa hankerahoitukseen ja ammatillisen koulutuksen strategiarahoitukseen.

Voimassaolevan oppivelvollisuuslain mukaan oppivelvollisuuden tavoitteena on turvata kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys sekä edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti. Lisäksi oppivelvollisuuden tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja lasten ja nuorten hyvinvointia.

Maksuton toisen asteen koulutus mahdollistaa sen, että kaikilla nuorilla on yhtäläiset mahdollisuudet jatkaa opintojaan peruskoulun jälkeen riippumatta heidän perheensä taloudellisesta tilanteesta. Toisen asteen opinnot maksavat opiskelijalle jopa 2500–3000 euroa lukukaudessa oppimateriaalien, välineiden ja muiden kustannusten vuoksi. Kustannusten määrä riippuu opiskelijan valitsemasta koulutuslajista ja opinnoissa tarvittavasta oppimateriaalista ja muista välineistä. Jos nämä kustannukset siirretään perheille, pienituloiset perheet voivat joutua valitsemaan lastensa koulutuksen ja muiden välttämättömien menojen, kuten asumisen ja ruoan, välillä.

Kuten valtuustoaloitteessa todetaan, maksuttomuuden rajaamisella 18 ikävuoteen saavutettava säästö on kaupungille minimaalinen. Kesken opintojen tapahtuva oppimateriaalin, tietokoneiden ja esimerkiksi sähköisten lisenssien pois kerääminen opiskelijoilta on haasteellista toteuttaa käytännössä ja lisää oppilaitoksen henkilöstön työmäärää.

Maksuttomien kokeiden rajaaminen ohjaisi yhä useamman kirjoittamaan ylioppilastutkinnon kokeita entistä aikaisemmin, esimerkiksi toisen vuoden keväällä. Nuori saattaisi siis ryhtyä tekemään ylioppilastutkinnon kokeita, vaikka hän ei olisi siihen vielä henkisesti valmis. Ylioppilastutkinto tulee suorittaa kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana.

Ilman maksutonta koulutusta riski koulutuksen keskeyttämiseen kasvaisi merkittävästi. Kesken opintojen päättyvä maksuttomuus todennäköisesti lisäisi opintojen keskeyttämistä erityisesti niiden nuorten joukossa, jotka ovat jo lähtökohtaisesti haastavammassa asemassa. Tämä saattaisi johtaa nuorten syrjäytymiseen, pitkäaikaiseen työttömyyteen ja suurempaan riippuvuuteen sosiaaliturvasta.

Maksuton toisen asteen koulutus edesauttaa sitä, että jokaisella nuorella on mahdollisuus kehittää osaamistaan ja edetä urallaan henkilökohtaisten suunnitelmien ja aikataulun mukaisesti. Maksuton toisen asteen koulutus on keskeinen perusta yhdenvertaisuuden, osaavan työvoiman ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin turvaamiselle. Jos maksuttomuus olisi poistettu, sillä olisi ollut vakavia taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia sekä yksilöihin että yhteiskuntaan kokonaisuudessaan.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 31.03.2025, § 140

Valmistelijat / lisätiedot:

Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori, marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen Mikkelin puolesta SDP valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 07.04.2025, § 46

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan vastauksen Mikkelin puolesta SDP valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.